

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“

(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične pretplate, biti će povraćena. — Dretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 24., 25. i 26. februara nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 27. Službeno. Istočno bojište: Na mjesta ponešto življa borbena djelatnost. Jugo-zapadno i jugo-istočno bojište: Stanje se nije izmijenilo. Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Häfer podmaršal.

Izveštaji njemačkog glavnog stana.

BERLIN, 27. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan 27. februara 1917. Zapadno bojište: Od mnogobrojnih engleskih zagona protiv naše fronte između Ypresa i Somme, jedan jedini dopre u naše oklope. Neprijatelj, koji je prodro istočno od Arrasa, potisnut je protudarom. Artiljerijska vatra pojača se samo u malo odsječaka, preko obične mjere.

Maćedonska fronta:

Ništa novo. Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

BERLIN, 28. Wolff-Bureau, 27 februara navečer. Na pojedinim mjestima zapadne fronte kad tad borbena djelatnost. Na istoku nije bilo bitnih dogadjaja.

Napad njemačkih torpedača u engleskom kanalu.

BERLIN, 26. Wolff Bureau. U noći između 25 i 26 februara, dijelovi se naših torpednih bojnih snaga otisnuše u engleski Kanal do preko linije Dower-Calais i ušća Themse. Engleski razbijači što su razmješteni u engleskom Kanalu bjehu raspršeni poslije žestokog artiljerijskog okršaja; više njih, pogojeno i oštećeno, izbjegle daljem boju, brzo se povukavši. Naše lagje ne pretrpješe ni gubitaka ni kvara. Uostalom, u tom području ne nagje se neprijatelju traga. Drugi dio naših torpedača prodre, ne naišavši ni na koju stražu, sve do North-Forelanda i u Downs. Bombardovao sa opazanim dobrim uspjehom vojničke naprave na obali kod North Forelanda, grad Margate, koji straga leži, te neke pri kraju usidrene brodove. Trgovacko saobraćajanje nije se našlo nikakvog. I ove naše lagje povratiše se do jedne i bez šteta.

Oboren francuski zrakoplov.

BERLIN, 26. Wolff Bureau. U noći na 24. februara naša obrambena vatra zapali i obori francuski upravljivi zrakoplov, koji se srušio vas u plamenu kod Neel-Erchingena zapadno od Sarge-mündea. Udarivši o tle, prasnu sva zaliha bomba, što je sobom vozio. Njegova posada od 14 ljudi mahom poginuo.

SALAMUN.

Don Marko Vezlić, — Jadrlovac.

(Pastavak.)

Amerikanici je naš težak iznašao šesta i naćina; on ko da se s njome odano i povjerljivo razgovara, svoju je baštinu prekrčio i obnovio. Palo krilo, gdje je prije bilo, a zahvaleć mome Bogu i odumitij volji puka, moji amo dostigli prvašnju, a nekogji je vinicom i prestižli.

Nema u mene amo već zgoljni težak, i izbi mu iz ruku lašum i motiku, obe si mu ruke do ramena osjekao, te mu ne preostaje, već da ljoska od svake žalosti i potrebe.

Šta bi da onda bude naš Salamun, već i drugi težaci? Jedinak je on pokojnoga Simuna Gverana, o kome će ti današnji postariji ljudi i njegovi vršnjaci svi u jednu, da je imao Simun svojih mana i beteća — sami je Bog bez njih — nu kao težaku nije mu bilo pogovora. A da kako se bio održao i na ono se tanke i suzene baštine održao na životu, njih dvoje, četiri kćeri i jeđinak Anđrija? I danas je poznata njegova Vrtljača — bit će do nje pō milje puta — u koju je pokojni Simun i svoju snagu i mladost uložio, dok ju je izvrtio i iskrčio, lozom posadio i ko cvijete u cvjetaru gojio i pazio. Je se on na njojzi nakrvoloćio, nu i blaga Božjega nar-skao, te sa svoje Vrtljače grožzja i masta kući sanio!

Simun je svoju popio i Bogu na razlog pošao. Nije on sobom ponio svoje Vrtljače, već je u. na-

Pooštreni podmornički rat. Potopljene lagje.

BERLIN, 25. Podmornice, što su se povratile, javljaju da su potopile opet jedanaest parobroda, dvije jedrenjače i 8 ribarskih lagja. Među potopljenim lagjama ima engleski prijevozni parobrod «A 19», a to je «Afric» društva White Star-Line, od 11.990 tona, koji je išao iz Liverpoola u Ply-mouth, te bio uništen 12. februara.

LONDON, 25. Agencija Lloyd: Potopljen je engleski parobrod «Grenadier» od 1004 tone; kapetan i 6 momaka ubijeno je, ostala se momčad spasla. Potopljen je i engleski parobrod «Trojan Prince» od 3196 tona. Potonuo je španjolski parobrod «Josef Araich» od 2654 tone.

HAAG, 25. Sva čeljad što su bila na potopljenim nizozemskim lagjama, na sigurnom su mjestu.

LONDON, 26. Agencija Reuter. Javlja se službeno: Dutički parobrod «Laconia» društva Cunard-Line, od 18.099 tona, koji je dolazio iz New-Yorka torpedovan je bez prethodne opomene. Jedan brod sa 270 preživjelih sa parobroda «Laconia», među tima nekoliko putnika, stići će noćas u luku.

RIM, 25. Agencija Stefani javlja iz New-Yorka: Oplivilo je jedanaest engleskih i više francuskih i japanskih ratnih lagja u potjeru za njemačkom pomoćnom krstaricom «Dugme». U mjesecu januara propalo je uslijed ratnih mjera središnjih država 170 neprijateljskih trgovačkih lagja od ukupnih 336.000 tona; od tih ima 91 engleska lagja od ukupnih 245.500 tona; osim toga potopljeno je, radi prijetoza kontrebande neprijatelju, 38 neutralnih trgovačkih lagja sa 103.500 tona. Ima dalje mjesечно gubitka 228 lagja sa 439.500 tona. U početku rata neprijatelj je izgubio 100.000 tona brodske sadržine, od tih sama Engleska 3.314.500; osim toga pomorske su ratne snage središnjih vlasti potopile ili proglasile ratnim plijenom radi prijetoza kontrebande 459 neutralnih lagja sa 641.000 tona.

Ministar-predsjednik Lloyd-George o pooštrenom podmorničkom ratovanju.

LONDON, 24. Ministar-predsjednik Lloyd-George naglasio je, u jednoj izjavi što je učinio u Donjoj Kući, veliku važnost pitanja o prijevoznim lagjama. On je rekao, da je jedan milijun tona engleskih lagja doznačavan Francuskoj, a znatan dio Rusiji i Italiji. Protiv opasnosti od podmornica možemo se latiti drastičnih sredstava, ali treba i nužnih bezobzirnih mjera da se riješi pitanje o tonazi, a te bi mjere namećale zemlji velikih žrtava. Svakojako, konačni uspjeh saveznič-ka odvisi eto od prebraganja teškoća u pitanju o prijevoznim lagjama. Vlada se nada da će naći sredstva kako će uspješno predusretati podmornički rat; ali bi kašnivu ludost počinila, kad bi svoju politiku osnivala na mišljenju, da će se to nadanje moći ispuniti. Dobar dio tonaze već je potopljen, a treba očekivati da će ga i još više potopiti; prije nego se opasnost savlada. Lloyd George istakao je pak i nuždu da se ograniči ili čak zabrani uvoz razne robe, dok se uvoz svakog potrebitog živeža ne bi nikako ogranićavao. Bude-

ponu snage i u jeku rada namijenio svome Anđriji. Dok je cvala i bujala stara loza — valja se sjetiti četiriju najposljednjih stvari svakoga čovjeka, da ćemo umrijeti i da će nam Bog svima suditi, te onda i istinu priznati — Anđrija je i radio i trudio, te nastojao, da se što izdašnije pomogne očevinom svojom.

Kad je najala žilozdera, nije tu bilo obira, ovo hoću, ovo neću, niti je ona pošla po mitu, već s ređa harala. Dogje ređ i na Vrtljaču; usekne i nju, da nigda glave ne izdiže, već začamila ko u gori ledena stijena. Ako se moglo još što dogodo išćikati, to je to, da će joj marna Anđrija ruka srediti računanu kosu, iznova je prekrćiti i amerikanicom posaditi, da ona počme ragjati, a Gveranove bačve prognu, iza dužih zemana, buru iz sebe i zamirišu mirutnim mastom. Tako su postupali svi, pa kuda svi, tuđa i ćelavi Mujo.

E da je Salamun što i Mujo!... Stoga bih vam se ja ćudio, što govorite, kad znate, da n! dosada naš Sal-mun nije išćikao iz sela začine, pa ne će ni osle. Isključuju se megju se.

Bilo je to prošaste godine i dvađni pred Gospu Blagovijest. Marćano sunce i ako, reku, ubojito sunce — opet ono iza bura marćanica, koje ne dađu k sebi — izmam i mene iz kuće i guštericu iz lužine, da se oboje prorusćamo.

Slatka je i ugodna usprisa opunitim do Gveranove Vrtljače. Ja k njojzi, a Anđrija pokojnoga Simuna u njojzi. Dosjećam se ja i ogledam na brojne rupe za lozu, što ih je po krćevini iskopao,

li ovaj program, kojim bi se tonaža znatno prištedjela, od kraja izveden, on može pošteno uvjeravati, da će Engleska moći ići u susret i najgorim eventualnostima.

Naoružanje Engleske.

LONDON, 25. U vojnom proračunu predviđeno je pet milijuna ljudi za vojsku, u koje ne spadaju vojnici iz Indije.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 25. Glavni stan javlja, 25. februara:

Fronta na Tigrisu:

Naše hrabre i junačke čete, koje su već godinu dana držale pomaknute pozicije u Kut-el-Amari i istočno i zapadno od toga mjesta, povukosmo ih sada prema zapadu i to prema određenom planu i zato da se mogu spojiti sa pojaćanjima što su stigla. Te se kretnje naših četa neprijatelju sasvim pritajile.

Fronta na Kavkazu:

Na lijevom krilu ne osobito jaka artiljerijska i pješadijska vatra sa obe strane. Djelovanje je izvidničkih odjelaka s obe strane prilićno znatno. Na tri različita mjesta tri su mali ruski odjelci odbijeni. Na ostalim frontama nije bilo nikakvih dogadjaja.

CARIGRAD, 26. Glavni stan javlja, 25. februara.

Fronta na Tigrisu:

Naše se operacije sjeverno od Tigrisa razviše po planu.

Fronta na Sinaju:

Neprijateljska konjica napade jednu našu pomaknutu poziciju, ali njezina vođa odmah se povuče. Na ostalim frontama ništa znatno.

CARIGRAD, 28. Glavni stan javlja, 27. februara:

Fronta na Tigrisu:

Neprijatelj stade pred prvom linijom naše nove pozicije na sjeveru od Tigrisa.

Fronta u Kavkazu:

Jučer prije podne, na lijevom krilu, jedna je naša letjelica bacila s uspjehom bombe na neprijateljski letjelički hangar i na neprijateljski tabor. Na našoj galićkoj fronti neprijatelj pokušao poslije pripreme bombama, da sa slabijim pješadijskim snagama napane rućnim granatama jedan dio naših opkopa; ali ga u boju bombama odbismo. Na ostalim frontama nije bilo važnih dogadjaja.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 27. Izveštaj generalnog štaba, 26 februara:

Maćedonska fronta:

Na svojoj maćedonskoj fronti artiljerijska djelatnost. U vardarskoj dolini i na obali orfanskog zaliva živahna djelatnost letjelica. Južno od Gjev-gjelija francuska je letjelica oborena hicima.

Rumunjska fronta:

Čarkanja.

nek i nijesu žicom izmjerene i po zanatu u red svrstane, kako se to hoće kod amerikanice.

Na domak nakašljah se ja, da on izdigne glavu iz rupe. Ispravi se Salamun i netom očuti svoga misnika ispred sebe, dođi se kape.

— Udario ti, Sale, i ne daš zemlji mira! Imaš, brate, pravicu; i ne daj! Naša je ona majka, a mi njezina dječica, pa reku, da ako dijete ne plaće, majka ga se ne spominje. Tako i zemlja. Ne budemo li joj zanovetali, već je u ledini ostavili, niti nas kad nasiti ni napoji već će nam se i krpež i trpež u kuću sagnati. Već koju vrstu, Sale, sadiš? Do toga je sve. Mene se čini, da bi ovdje najbolje sleisala «montikula». Snažna je ona i durćea; samo joj valja znati — dati njezinu mjeru, da se ne sili, a zato bi je bilo ređa na kraće rezati.

— Aa; taman, oće, pogodiste! E da zna Salamun za ta gosposka imena, i što je «montikula» i «rupestra», te sve redom! Zna on, što je težak i težačka loza, pa sam nju sadio i sadić ću.

— Da ti, žalostan ne bio Sale, ne sadiš staru lozu? — ispravih se ja uza prizidu do puteljka i izdremim očima u svoga župljanina u Vrtljači.

— Neka žalost na žalost, a starina na starinu; stoga ja i hoću, ko i ostalih godina, staru lozu na novinu zabadati.

— Pa jesi li se nazobao s one, što si je dosada posadio? — htio bih ja s njime razložiti, stoga i pritšah svoju žestinu.

— Ako nijesam, hoću, samo neka Bog blagosovi ljuske trude.

Sjedinjene Države i centralne Vlasti.

WASHINGTON, 25. Senat je jednodušno doznačio odboru za izvanjske poslove rezoluciju što je prikazao republikanac Fall, a kojom se Predsjednik ovlašćuje da upotrebi bojne snage Sjedinjenih Država radi zaštite trgovine i života građana Sjedinjenih Država. O toj rezoluciji Senat će u srijedu glasovati.

FRANKFURT, 25. «Frankfurter Zeitung» javlja iz New-Yorka: Republikanci su u Senatu odlučili da ne udijele Wilsonu zamašnih punomoći; oni paće traže, da čuje kongres prije nego učini koji ozbiljni korak.

N. V. Nadvojvoda Maks u Sofiji.

SOFIJA, 26. Sinoć je nadvojvoda Maks predao Caru Ferdinandu svećanim načinom rućno pismo Cesara Karla o nastupu na prijesto, te držao Caru slovo, u kojemu je rekao: Milostiv doćek što mu je kralj priredio i simpatični doćek u glavnom gradu, za njega su dokaz, kako savez koji tako sretno veže obe države, potjeće iz nepokolebljivog prijateljstva obiju vladalaćkih Kuća i iz uzajamne simpatije i poštovanja njihovih naroda. Hvala tvoj vezi i prokušanom junaštvu hrabrih vojaka i vjerska vjernih saveznika, možemo sa spokojstvom i pouzdanjem išćekivati konaćni trijumf našeg slavnog oružja.

Car je Ferdinand u svome odgovoru izrekao uvjerenje, da će Cesar Karlo, sa svojih izvrsnih, rijetkih sposobnosti, sve samo nove blagodati donijeti i da će njegovo vladanje to većma cvjetati i slavno biti. Car izreće želju, da srdaćne simpatije, koje izviru iz nepokolebljivog prijateljstva obiju vladalaćkih Kuća i iz uzajamne simpatije i iskrenog prijateljstva, i da junaštvu saveznih četa urodi konaćnom pobjedom i slavnim mirom.

Zatim Car pređade nadvojvodi, sa kratkim govorom u bugarskom jeziku, kolajnu Reda Sv. Cirila i Metodja.

SOFIJA, 28. Nadvojvoda Maks posjetio je jućer ministra predsjednika Radoslavova. U večer bio je svećani diner u kraljevjoj palaći. Za gozbe Kralj je izrekao zdravicu, u kojoj rekao: Osjećanje iskrenog, srdaćnog prijateljstva kojim me Frano Josip, moj nezaboravni, očinski prijatelj i zaštitnik toliko godina usrećivao, pobuđuje u meni tvrdno, radosno pouzdanje, da će prijateljske veze između naše dvije kuće postojati tako intimne i unaprijed, buduć da ih podupire zajednićko povjerenje naroda i svijest o pobjednim uspjesima njihovog saveznog oružja. Sa iskrenom željom da vladanje Cesara i Kralja Karla bude obilno blagodatima i bogato uspjesima i da blista srećom i slavom, Kralj ispije u dragocjeno zdravlje vruće ljubljenog prijatelja i saveznika Cesara i Kralja Karla i njegove hrabre vojne snage.

Nadvojvoda Maks prihvati zdravicom kraljevskom paru i hrabroj bugarskoj vojsci, te reće: Na bojnim poljanama savez se između Bugarske i Monarhije do kraja razvio i u svom se osnovu učvrstio. Tvrd, kao ćelićni bedem postao je savez vlasti, koje su se muški digle protiv ćitavog okeana neprijateljja te ih svagdje savladale.

— Hoće Bog ko Bog i naš milostivi otac, ali narućne trude, jer Bog hoće, da se mi njemu vruće molimo, ali i k brijegu razložilo grabimo. Naprotiv ti, moj tućni i nesugijeni brate, kad tako postupas, nerazumno i u samps kamen uz brijeg valjaš, pa kad si ga ispoćen i smalaksao k vrhu prigrio, onda se izmićeš, da se skotrlja, gdje je i prije bio. Ti soliš slano more, ti iz kamena vođu izažimlješ, mrtvaca nadimlješ, da ti progovori — netom žilozđeri, koja, kuđ je doprla, tuđ i poharala, novu piću pribavljaš, kad staru lozu sadiš!

— A pa ogledaj se na svoju braću i družinu u selu. Ako si ti Salamun — pri ćemu se ja gorko osmijehnuh — nijesu ni oni vrući. Priklonili su se oni, da gdje je trijezmena rada, ne će biti glada — i na okate se ljude ogledali, što oni rade. Stoga im o Svetome Jeronimu i u kući i oko kuće miriše po slastici masta. A kod tebe? Strah me, da će, uz zakaljane nožurine, mjesto pšenićne, jedvo i projane pogaće doćjecati. Uzalud sve, pa i obilat gnoj, kad nije umjestan znoj, te i tvoj trud, kad će to žilozđera hametice slagumati.

— Neka, oće, bude, što ima biti, nu vi ste se i dosada mogli uvjeriti, da Salamun nije nigda bio seosko magare, da oni na njemu prijašivaju, pa valaj ne će ni u ovome. A amerikanica — eto je tamo vama. Tko išćika, da će mu o britvici i o njezinu navrtku grođzi ragjati, taj neka ćeka, da mu i maćka vilovita hata okoti.

(Slijedi.)

ara 1917.)
chsmanna,
Henriha
era, Pavla
oša, Marka
čeka, Ga-
nira Luka-
svi od 22.
-herc puk.

ložio je u
50— od
dneva 13.

iji.

z kreveta i
Dubrovni-
za drugim
i na pola
valovi; sa
povi, a na
stakla na
poletješe
Prijekome.
a u gradu
pjela kuća
ekomore.
negdje su

amo dosta
čušena. Po
ijelom pri-
an potres.
jeđan za
no više od
uzrokovao.
nije bilo
kih žrtava

almatinske

nik-đekan
ans Laron
zajm. Bio-
ilipi, k. k.
bert Stoll-
ger, k. u.
S. «Habs-
arlovac, č.
osto Neu-
nik Marin
a. parohije
umann Si-
Fr. Nepo-
lav. Jakov
adar, Don
kanonik
ate Dražić
rad, Joko
blt. Lajps
tupnik Si-
sijnim po-

arinu.

va glavna
štitu mla-

. Iza po-
predsjed-
jan (Mar-
zima pri-
sada svak
djecu, čiji
ke — pali
boj djeci
raju reče,
č članova
patriotski
čita pra-
a.

ardo op-
financij-
omašniji
su se već

uz ostale
ina, žup-

hvali čla-
mivni otvo-
tarnoj u-
lanovima
i mate-
sam naš
erica Ce-
za si-
e pozove
nosti na-
sburškoj
lju Karlu
«Živjeli!

re». Ista-
Zanino-
koje su
eć ovom
školsku

i.

ik o pro-
imo naj-
iji još i
kva već
se bere,
Pobrane
pravlje-
ca, koje
o ostanu

u eveće
s njima
moljaca
više vre-

mena. Neki bolji ekonomski biraju veće i bolje su-
šene smokve napose, te ih lijepim redom spremaju u
mala burena od kojih 5 do 6 kg. stavljajući po-
vrh svakoga ređa smokava jedan sloj lovorovog
lišća i tako šalju u trgovinu. Tako prirerene smokve
dulje se vremena čuvaju, slagjeg su teka i skuplje
se prodavaju.

Od otrog nekoliko godina pojedini gospodari,
uvidjajući sve više korist od slatkog voća, počeli su
od njega praviti pekmez, koji je vrlo dobre vrsti i
za pravljenje kojega upotrebljava se vrlo malo še-
ćera. Konzerve svježega voća u opće, napose pak
konzerviranje smokava u šećeru ili žesti, vrlo se
malo upotrebljava u Dalmaciji, a to najviše poradi
toga, što ima u izobilju sušenih smokava i što je
šećer uopće skup, te se produkcija ne isplaćuje.

Sušene smokve većim dijelom kupuju domaći
trgovci, te ih preprodavaju obično u Trstu i Bosni
putem posebnih agenata, koji ih pak razasliju svukud
po monarhiji. Dalmatinske su smokve bolje nego
hercegovačke. Prije rata cijena je sušenih smokava
varirala od 20—30 helera po kilogramu, a sad im
je porasla cijena na 6 do 8 kruna!

Smokva je od pamtivjeka kao divljaka rasla
u Dalmaciji. Ljudi, uvidjajući njezinu korist, stali su
je malo po malo oplemenjivati, no ima još u nekim
krajevima i divljih smokava, koje su vrlo male,
okrugle, tamne boje i tvrde kore. Takovim se smok-
kama hrani marva.

Najbolje vrsti smokava, za koje su već i stari
Rimljani znali, te ih upotrebljavali na njihovim lu-
kuljanskim gozbama, rastu na otoku Hvaru u Dal-
maciji. Raspoznavaju se po tome, što su veće obi-
mom od onih, koje obično dolaze u trgovinu, te su i
mekše radi veće količine sladora, kojega sadr-
žavaju.

Ne može se tačno sračunati godišnja produk-
cija smokava u Dalmaciji, jer to ovisi o klimatičkim
prilikama sezone kad dozrijevaju. Ako je ljeto pre-
već sušno, onda smokve teže dozrijevaju i padaju
sa stabla, ako je pak previše vlažno, onda gnjiju.
Umjerena dakle sezona najbolje pogoduje prirodu
smokava.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 4. februara 1917. do 10. februara 1917.

Bolest	Dol. kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Difterija	Dubrovnik Imotski	Dubrovnik Imotski	1	—
Crijevnii tif	Imotski Šibenik	Imotski Šibenik	1	—
			1	—

RAZLIČITE VIJESTI

Šta je „zaporna vatra“?

Naši čitatelji nalaze u službenim ratnim izvje-
štajima, kako su naši «zapornom vatrom» slomili
n neprijateljski napadač ili kako su tom vatrom zau-
stavili nasrtaj i t. d. Malo ko zna, šta to upravo
znači. «Zaporna vatra» je ona iz topova, koja se
sipleje s prve jurišne neprijateljske linije. Ovom se
vatrom sprečava neprijatelj, da dobiva džebanu,
topove, strojne puške i novu momčad, ili da uz-
makne. Na taj se način prednje jurišne čete ra-
stavljaju od pričuva, «zapiru» se, pa se ne rijetko
dogajja, da se čete predađu neprijatelju, koji je bro-
jem puno slabiji.

† Dr. Winternitz umro.

Odjelni predstojnik c. kr. poliklinike, dvorski
savjetnik prof. dr. Vilim Winternitz, vitez reda
Franje Josipa, umro je u Beču iza kratke bolesti. Dr.
Winternitz bio je specijalista neurologije, a kasnije
je stekao velikih zasluga liječenjem vođom, koje je
stavio na posve znanstveno stajalište. Njegov sa-
natorij u Kaltenleutgeben kraj Beča na daleko je po-
znat radi velikih uspjeha polučenih liječenjem po
metodi dra. Winternitza.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Govor državnog kancelara Bethmann-Hollweg u Reichstagu.

BERLIN, 28. Reichstag. Nastavlja se rasprava
o državnom proračunu. Prvi stane da govori držav-
ni kancelar, koji kaže: Ratni krediti, što je Reichs-
tag odobrio, najvjestili su cijelome svijetu našu
neopozivljivu odluku da se borimo; dogod nepri-
jatelj ne sklonimo na mir. Sve što sam mogao
reći o pravcu i cilju naših uvjeta, to sam već
više puta rekao: dokončati rat trajnim mirom koji
će nam zajamčiti naknadu za pretrpljenu nepra-
vicu i koji će obezbijediti postojanje i budućnost
jednoj jakoj Njemačkoj, eto, to je naš cilj, ni više
ni manje. Poslije rata doći će na red rješavanje
golemih gospodarskih i socijalnih zadataka, što ih
zahtijeva unutrašnja jakost države. Taj će se za-
hjev ispuniti. Svaki razboriti zastupatelj pučkih
prava umijeće uvažavati vrijednost naših monar-
hičnih ustanova, a što se tiče militarizma, to se
državna moć ničim ne može krepče razviti nego
samo monarhijom, koja je u narodu ukorijenjena
te iz tog nepresušivog životnog vrela crpa snagu
svoju.

Državni kancelar nastavlja: Prijedlog savez-
nika za mir živahno je odjeknuo u neutralnim
državama; ali neprijatelj primiče ga sa sprdnjom.
Naši savezi, naše fronte su tvrgje, a njemački je
narod složniji i istrajniji no ikada. Na naše protiv-
nike, jedino na njih, pada strašna krvnjiva što
će se krv dalje proljevati. — Što se tiče pomor-

ske blokade, državni kancelar razlaže: Mi nasto-
jimo, da po mogućnosti ublažimo velike teškoće,
što od toga nastaju za neutralnu plovidbu. Ali na
koncu konca tim je teškoćama jedino krivo eng-
lesko pomorsko tirjanstvo. To sputavanje cijele
trgovine, koliko nije engleska, hoćemo da slomi-
jemo i slomićemo ga. O razlozima prijekog pre-
kidanja odnosa između Sjedinjenih Država i Nje-
mačke, državni kancelar nije dobio autentičnih
saopćenja. Ako je autentično prvašnje nabacanje,
da se baš namjerno povuklo svečano obećanje
dato 4 maja 1916, to treba da se protiv toga od-
lučno prosvjeduje. Njemačka bijaše izrijekom na-
vijestila, da bi njena obećanja mogla, pod stano-
vitim pretpostavkama, izgubiti svako značenje; a
da su te pretpostavke već davno nastale, o tome
nije u Americi niko mogao da posumnja.

Kad je ono Engleska krajem januara obja-
vila svoju izjavu o novom području blokade na
Sjevernom Moru, to nije nikoga moglo začuditi,
što smo mi 31 januara smatrali slobodu mora kao
neuspostavljenu, te od toga povukli posljedice. Di-
tanje časti i života američkog naroda nikako se
ne može nazrijeti u tome, da se megjunarodno
pravo štiti jednostrano i samo protiv središnjih
vlasti. Došto je naša poštena volja, da se sklopi
mir, naišla na sprdnju naših protivnika, to mi sada
ne možemo udariti natrag; mi moramo samo i sve
jednako naprijed. Naše sadašnje podmorničko ra-
tovanje odgovor je na blokiranje glagju, kojom
nas Engleska još od početka rata mori. Engleska
je vlada sada prinunjena da miri narod, uvjera-
vajući ga, e će domalo ukloniti opasnost od pod-
morniča. To ćemo tek vidjeti. Dojakošnji uspjesi
podmorničkog ratovanja znatno premašuju očē-
kivanja naše mornarice. Možemo da budemo s
tim uspjesima više nego zadovoljni i da iščeku-
jemo sa najtvrgjom sigurnošću njihov dalji i to
veći razvoj.

Državni kancelar završuje svoj govor ovim
riječima:

Od mog posljednjeg govora vojeno se stanje ni-
je izmijenilo. Spremni na kopnenim frontama na sve,
pobjedni na pomorskoj fronti i za podmorski rat puno
više naoružani nego li pred jednu godinu, iščeku-
jemo sa punim pouzdanjem naredne mjesece. Zaj-
jednička, neporušiva volja kojom je zadahnuta vojs-
ka pred neprijateljem i u domovini, to je neslomljiva
moć, koja će odnijeti pobjedu.

Wilsonova poruka Kongresu Sjedinjenih Država.

WASHINGTON, 27. (Agencija Reuter). U svo-
joj poruci Kongresu Predsjednik Wilson kaže:
Kritični su ovo za nas dani. Posljedice njemačke
taktike navješteno 1. februara, još se ne dadu pre-
gledati. Trgovina drugih neutralnih zemalja ozbiljno
štetuje. Mi smo pozvali ostale neutralne vlade da
bi sudjelovale, kako bi se tom uništavanju učinio
kraj; ali se bojim, da nijedna od njih nije sma-
trala probitačnim raditi zajednički sa Sjedinjenim
Državama. I sama naša trgovina više trpi tim što
iščekuje nego od samih dogajja, više od činje-
nica što tiliko naših lagja leže bojažljivo u ame-
ričkim lukama, nego od toga što su već mnoge
lagje potopljene. Ma da još nema gotova čina, o
kojemu se inače nadam, da će ga zapovjednici
njemačkih podmornica izbjegavati — ipak ima
nešto što predskazuje te učvršćuje mišljenje da
ako su naše lagje i naši zemljaci dosad prištegji-
vani, to se više ima odbiti na neki slučaj ili na
neočekivanu uvigajvnost zapovjednika njemačkih
podmornica nego na upute što su ti zapovjednici
dobili. Vrlo bi nepoprezo bilo ne spremati se na
eventualne opasnosti što bi mogle potjeći iz si-
tuacije. Stoga smatram za svoju dužnost pozvati
vas, da mi udijelite svu vlast, koju svaki čas mogu
trebovati. Od svega se srca nadam, da neće trebati
da oružana snaga djeluje. To američki narod ne
želio do rata može doći jedino uslijed objesnog
ofenzivnog djela. Ja vas molim za ovlaštenje, da
se naše trgovačke lagje, ako ustreba, opskrbe
oružjem radi samoobrane i sa svim sredstvima, te
tim primijeniti metode sposobne da se brane naše
lagje i sugragjani u njihovom mirnom radu na
moru.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 28. Izvještaj generalnog štaba, 27. fe-
bruara:

Na svoj maćedonskoj fronti živahna obostrana
artiljerijska vatra i slaba paljba između pomaknu-
tih odjeljaka.

Egejska fronta:

Tri neprijateljske lagje bombardovahu bez
uspjeha zapadnu i istočnu obalu Dortalagoskoj
zaliva.

Rumunjska fronta:

Kod Mahmudije paljba između straža s obe
strane kanala Sv. Gjorgja.

Potopljenje parobroda „Laconia“.

LONDON, 28. (Reuter.) Društvo «Cunard» sa-
općuje: Sve su osobe sa parobroda «Laconia»
spašene.

Sada pak «Daily Chronicle», u opreci s tim,
javlja, da se utopilo 10 do 22 osobe, megju tima
dva Američana.

Na to Wolff Bureau primjećuje, da se zasad
ne razabire, koja je od tih vijesti kasnija.

Podadmiral Njegovan imenovan admiralom.

BEČ, 28. Česar je imenovao podadmiral Nje-
govana admiralom.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 27. Si annuncia ufficialmente:

«27 febbraio 1917.

Teatro della guerra orientale:

Qua e là attività combattiva alquanto più vivace.

Teatro della guerra sud-occidentale e sud-orientale.

Situazione inalterata.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 27. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 27 febbraio 1917.

Teatro della guerra occidentale:

Delle numerose punte inglesi mosse contro il nostro fronte fra l'Upern e la Somme, una soltanto giunse nei nostri fossati. Il nemico, penetrato ad est di Arras, ne venne ributtato con una contropunta. Soltanto in pochi settori il fuoco d'artiglieria salì oltre la misura ordinaria.

Fronte maćedone.

Nulla di nuovo.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Il discorso di Bethmann-Hollweg al Reichstag.

BERLINO, 27. (Reichstag). Continua la discussione del bilancio. Quale primo oratore prende oggi la parola il cancelliere dell'Impero e dice:

L'approvazione del nuovo credito di guerra, votato dal Reichstag proclama a tutto il mondo la nostra irrevocabile risoluzione di combattere in fino a che il nemico sia disposto a fare la pace. Ciò che potei dire circa l'indirizzo e lo scopo delle nostre condizioni di pace, l'ho detto ripetutamente: Porre fine alla guerra con una pace durevole, che ci indennizzi di tutti i torti subiti ed assicuri ad una Germania forte l'esistenza e l'avvenire, questo è lo scopo nostro, nè più nè meno. Dopo la guerra vi saranno da risolvere importanti compiti economici e sociali, come lo richiede la sicurezza interna dello Stato; e si dovrà darvi esecuzione. Ogni assennato rappresentante dei diritti del popolo saprà apprezzare il valore delle nostre istituzioni monarchiche; per ciò che riguarda il militarismo, la custodia dello Stato non può certo essere più efficacemente fondata che mercè una Monarchia che abbia le sue radici nel popolo, ed a questa inesaurevole fonte di vita attinga le sue forze.

Il Cancelliere dell'Impero prosegue: La proposta di pace degli alleati trovò vivo consentimento negli stati neutrali, venne invece accolta dai nemici con scherno.

Le nostre alleanze ed i nostri fronti sono più saldi che mai, ed il popolo germanico è più concorde e più fermo che mai. Sui nostri nemici soltanto ricade la terribile colpa del sangue ulteriormente versato.

Quanto al blocco marittimo, il Cancelliere dell'Impero dice: Le grandi difficoltà che ne sono derivate alla navigazione dei neutri, noi cerchiamo per quanto è possibile di alleviare; ma alla fine dei fini tutte queste difficoltà sono create dalla tirannia esercitata dall'Inghilterra sui mari. Questa schiavitù di tutto il commercio non inglese noi vogliamo spezzarla e la spezzeremo.

Sui motivi della brusca rottura delle relazioni degli Stati Uniti non sono pervenute al Cancelliere dell'Impero autentiche comunicazioni. Se è autentico l'accenno che noi abbiamo letteralmente ritirate le solenni promesse date il 4 maggio 1916, dobbiamo risolutamente protestare. La Germania notificò espressamente, che le sue assicurazioni, date certe premesse, verrebbero a cadere. Che queste premesse si erano già da gran tempo compiute, nessuno poteva dubitare in America. Dopo la nuova proclamazione del blocco pel Mare del Nord, fatta dall'Inghilterra alla fine di gennaio, nessuno poteva rimanere sorpreso che noi al 31 gennaio non considerassimo certo ripristinata la libertà dei mari e che ne traessimo le conseguenze. Non è possibile scorgere una questione d'onore, una questione vitale del popolo americano nel proteggere, com'esso fa, unilateralmente, e soltanto contro le Potenze centrali, il diritto delle genti.

Doichè la nostra sincera volontà di pace ha incontrato lo scherno dell'avversario, per noi non trattasi più di dare indietro, ma ben più di andare avanti. La attuale guerra con sottomarini è la nostra risposta al blocco d'affamamento, che l'Inghilterra dal principio della guerra esercita contro di noi. Il governo inglese si vede nella necessità di tranquillare le sue popolazioni coll'assicurarle che esso fra breve vincerà il pericolo dei sottomarini. Vogliamo vederlo! I successi fino ad ora conseguiti dalla guerra coi nostri sottomarini superano

di gran lunga le previsioni della nostra Marina. Noi possiamo essere più che soddisfatti di tali risultati; ed all'ulteriore esplicazione di tale lotta che si intensificherà, possiamo andare incontro con la massima sicurezza. Il Cancelliere dell'Impero conchiude: Dal mio ultimo discorso la situazione militare non si è punto mutata; sui fronti continentali pronti a tutto, sui fronti marittimi vincitori, armati per la guerra coi sottomarini assai più che non lo fossimo un anno addietro, noi andiamo incontro con piena fiducia ai prossimi mesi.

L'armata in campo di fronte al nemico e quella in patria è animata da una comune inflessibile volontà, che ci rende invincibili; essa ci porterà la vittoria. (Vivi applausi).

Il messaggio di Wilson al Congresso.

WASHINGTON, 27. (Reuter). Nel suo messaggio al Congresso, il presidente Wilson dice:

Noi traversiamo tempi critici. Le conseguenze pratiche della tattica germanica annunciata il 1. febbraio, non si possono ancora completamente prevedere. Il commercio degli altri paesi neutri soffre seri danni. Noi abbiamo eccitato gli altri governi neutri a collaborare con noi, per porre fine a questa distruzione; ma temo che nessuno di essi ritenga consigliabile un'azione comune con gli Stati Uniti. Il nostro stesso commercio soffre del pari, più nell'attesa che per avvenimenti veri; più pel fatto che tante nostre navi rimangono timidamente nei porti americani, che pel fatto che molte navi sono state silurate. Per quanto non sia ancora subentrato un fatto evidente, che io spero i comandanti dei sottomarini germanici vorranno evitare, abbiamo indizi che rafforzano l'impressione, che se le nostre navi ed i nostri cittadini rimangono risparmiati, ciò è da attribuirsi più a un caso fortunato o ad un inatteso tatto e alla padronanza di sé stessi dei comandanti dei sottomarini germanici, di quello che alle istruzioni da essi ricevute.

Sarebbe assai imprudente non essere preparati ai possibili pericoli che la situazione in sé racchiude. Mi ritengo per ciò obbligato ad eccitarvi ad assicurarmi tosto tutti i poteri di cui posso in qualsiasi momento abbisognare. Spero di gran cuore che non sarà necessario far entrare in azione la forza armata. Il popolo americano non lo desidera. Una guerra può essere determinata soltanto da temerarie azioni offensive. Io vi prego di autorizzarmi di munire, ove sia necessario, le navi mercantili con armi, per la propria difesa e di provvederle di tutti i mezzi, allo scopo di impiegare i metodi più atti a proteggere le nostre navi ed i nostri cittadini nel loro pacifico lavoro sul mare.

L'affondamento del «Laconia».

LONDRA, 27. (Reuter). La società Cunard comunica: Tutte le persone che trovavansi a bordo del «Laconia» furono salvate.

In contraddizione con questa notizia il «Daily Chronicle» reca, che annegarono dalle 10 alle 12 persone, tra le quali trovansi due Americani.

Il «Wolff-Bureau» osserva, che pel momento non si può constatare quale delle due notizie sia posteriore.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA.

Naš mili i nikad nezaboravljeni stric, djed i pradjed

LAZAR DAVIDOVIĆ

umirovljeni paroh i okružni prota Budvanski, počasni član Episkopske Konsistorije, obdaren zlatnim krstom za zasluęe.

preseli se u vječnost 26 januara (8 februara) t. g. u 90. godini života a 65.toj svešteničke službe.

Ovom prilikom primili smo mnoge izjave saučesća, — te smatramo za svoju dužnost, ovim putem, izjaviti našu najdublju blagodarnost mjesnom vojnom komandantu D. N. gospodinu S. Kotkoviću, svim mjesnim gragjanskim Vlastima, rimokatoličkom svešteniku gospodinu Rosiću, upravi narodne škole kao i svima bez razlike koji nam milog pokojnika do vječne kuće ispratise.

Osobito zahvaljujemo Visokoprepodobnom igumanu O. Danilu Ugrinoviću, prečasnoj gg. popu Marku Zecu, O. Ilarionu Bečiću i popu Božidaru Mitroviću koji mrtvo tijelo opojaše i sahraniše. Hvala i priznanje našem kumu popu B. Mitroviću na njegovoj krasnoj besjedi kojom se sa svojim predšasnikom u ime svoje i svojih parohijana oprostio i na zauzimanju da sproved pokojnika onako veličanstven ispane.

Naposletku hvala svima onima koji nam, bilo kojim načinom, izjavise saučesće za neprežaljenim pokojnikom.

Budva, 2/15 februara 1917.

U ime ožalošćene porodice:
učitelj Niko Davidović, sinovac.
pop Dušan Davidović, unuk.

Ringraziamento.

A tutte le gentili persone, che in varia guisa vollero onorare la memoria della loro cara estinta, la sottoscritta famiglia sentitamente ringrazia.

Zara, 26 febbraio 1917.

Famiglia Cicin.

Stigla je velika partija **BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA**, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Odprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomiješćuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — Direktan uvoz iz Njemačke.

Naružbe šalju se tvrdki

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

Brzojavi: PATTIERA -- ZADAR.

„BLANKA“

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice

neka se obrati na

Matko Milković, Rijeka.

Častim se izvijestiti cj. moje mušterije, općinstvo, Državne i pokrajinske Urede, te Općinske opskrbne odbore da sam premjestio svoju poslovnicu

Šibenik obala kod Tvornice leđa.

Sa veleštovanjem:

Agenturna, Komisionalna i Otpremajuća Poslovnica

Josip Jadronja - Šibenik.

Ratni invalidi

koji je izučio pletenje košara, traži namještenje.

Drijave: Dalmatinskom pokrajinskom povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u ZADRU

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

R. VLAHOV
ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Kuhalo i brzovar na petrolej

Zajamčena sigurnost!
Zajamčeno prosto od svakog mirisa!

Senzacionalni uspjeh!

Bez čadje!
Bez šuma!
Bez dima!

Bez začepjenja!
Bez predgrijanja sa spiritom!

✱ Najsposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti! ✱

Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8-12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe.

Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:

G. B. TAMINO - ZADAR.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 0 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Uskrasnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 6. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7-80, II. vrste kr. 6-80, «AUSTRIA» kr. 4-20 po kartonu. — Fotografskih potrepština.

Emailiranih Tablica za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disači stroj «Meteor» Kr. 380 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 76x50, Kr. 3-50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdnom žicom 3 m/m kg. K. 7.80. Dotplata od gume samo za trgovce na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Dreuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkisha: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

[God. XX]

Stigla je na Kr. 12.— samom Na polugodište i na

Telegr.

Izveštaji a stana od 28. feb vitelju Dal

Pooštre Po

BERLIN, 2 cuskog ministra bruara neprijaj ušća Adoura, i pak brzo zarona stala da puca i Wolf Bureau i mornica zdrav obilato bombard l'Adour kod Ba potvrdilo uspjeh obalne su late na podmornice 11 parobroda, ukupno 37.500

BERLIN, 1 potopile u blo Mora dana 17 kom krcat prije 23 februara du četa od 5000 t taj isti dan d 5000 tona, koji 24 februara or «Doro hy» od 4 lonijalnih četa, jedan se dio čet parobroda, pot zemnom Moru

BERLIN, 1 bruara na 1 području Atlan jedrenjača. Od blokovanim po tako da plovitl sebnom opome

Izveštaj njen

BERLIN, 1 cheza jak je e padne fronte k da se javi.

Izveštja CARIGRA bruara: Na raznim CARIGRA U Derziji jateljski konjič tila, da se prin na cesti Hama potisnula. Na obijen je u noć pokušaj nenad ništa važno.

Do

Piti sam sveisto pamtim misnika, ni za riču i u špačić nebesa, po dan vlašiče, te ugor zarabošana. Nu bi reć sađ se spominj novi zemani, p glarija, netom s likom vladati i dvoje je dijeli: nabavi oku pun glada, a ja ću biranim «lerojim prsi izvjesi, svi osada broji i d se osovio na s Pričaju, da jamiv i od sebi bavljao svoju s dobnike. Izvjes dan s njima Or bi li se megju kazivali. Pa sv ni dva ih složi